

REDACȚIA

Arad, strada Aulic Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
N-rii de Duminecă pe an
— 4 coroane. —
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

Manuscrisurile nu se napotază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulic Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefraucate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

O epopă modernă.

Burii au bătut pe Englezi, în aceste trei luni din urmă, de optsprezece ori. Englezii numai o singură dată au învins, la Elandslaagte. O bătăie de puțină importanță. Englezii au pierdut până acum peste zece mii soldați, mai mult ca patru-zece de tunuri, proviziuni sute de care și mai presus de toate: s'a dus legenda, că cei cari au învins, la Waterloo, pe Napoleon, sunt invincibili.

Nu pierderile Englezilor sunt a se socoti însă: fost-au ele lupte, în cari au căzut d'odată atâția soldați câtă a pierdut Marea-Britania în campania contra Burilor, — ci trebuie a se considera faptul, că un popor mic, care n'are armată, a bătut armata celei mai mari împărății din lume și de batjocură a făcut generali vestiți, cari au îndărătul lor o viață întreagă petrecută în lupte mari și glorioase...

Nu este oare aceasta o miraculoasă epopă? Intâmplatu-s'au, dela Napoleon I încoace, fapte vitejești mai de seamă?

În genunchi, ați și cincei, cari ați ris de bătrânul Krüger când a pornit la război în numele lui Dumnezeu... Dar fost-a vre-o dată cap de țară, care, ca el, să pornească la luptă încongiurat de zece fi și 14 nepoți? Mai pomenitu-s'au, în acest veac modern, oștenii cari se scoală dimineața și ca într'o biserică, se adună toți la rugăciune, încât deal și vale răsună de cântări, psalmi dumnezeiești, ear ziua o încheie ascultând predicile preoților din sat... că ei au venit la luptă însoțiți de preoții lor, de fi și soțiile lor... Aceștia-i încurajează și ajută în luptă, pe răniți, cei mai de aproape al lor îi grijește, ear dacă vre-unul e pe moarte, își dă sufletul mângâiat de cuvintele sacre ale preotului și luând, fiului ori soției, jurământul că va umple el ori ea locul gol ce lasă între oștenii comunei sale...

Unde s'a văzut luptă mai frumoasă și moarte mai dulce? Numai citind faptele de arme ale oștenilor României, ale Dorobanților falnici, mai dai de vitejii cari te fac să te cutremuri și lacrimi să-ți inunde ochii...

Dumnezeu i-a ajutat pe Burii și dragostea ce au pentru vetrele lor a făcut din fie-care Bur un erou, ear din Krüger și Joubert tipuri, că numai în fantasia lui Homeros s'a pomenit ca ei.

Ear pe vrăjmașul trufaș, pe Englezul cutropitor, una l'a făcut cu pământul: în cât armii, numai în fir de aur și argint îmbrăcate, fugit-au înspăimântate de Burii cei cu o singură podoabă: sufletul drept, dăruiți lor de Dzeu, și o singură putere: credința.

Zadarnic Englezii au adus din îndepărtare mare tunuri grele, că mintea ageră alui Joubert și pușca bună a Burului făcut-a să curgă și-

roae de sânge englez și Ladysmithul să fie acum mai departe încă de Englezi, de cum era la 15 Decembrie, când generalul Buller, în drumul său spre Ladysmith, a fost atât de crâncen bătut la Colenzo.

Ce urmare poate să aibă acest al doilea desastru al Englezilor porniți să despresureze Ladysmithul. Bătăie ce se întreabă toată lumea?

Nu se poate nici măcar — prevedea. Presa engleză, tenace cum sunt din fire Englezii, și după acest desastru strigă: „Înainte numai, norocul și succesul trebuie să urmeze!”...

Măne se deschide însă Parlamentul și agitate cum sunt spiritele, cine știe dacă nu se vor naște lupte parlamentare, cari să provoace căderea actualului guvern și venirea unui guvern dispus să încheie pace?!

Aceasta ca urmare imediată.

Ca urmări ce se vor resimți mai târziu asupra lumii întregi, se prevăd multe... Intâiu de toate știrbirea autorității de care se bucurau până acum Englezii și deci o grije și o considerațiune oare-care față de popoarele mai mici, până acum disprețuite.

Cine știe apoi dacă nu se va deschide ear' chestia Egiptului... E destul ca între puterile de pe continent să se facă în privința aceasta o înțelegere — se și vorbește deja — ca Englitera să fie silită a se învoi la recompensă, de pildă Franței, care astfel renunță mai ușor la Alsacia și Lorena, și astfel apropierea între Francezi și Germani să fie evenimentul cel mai ilustru al veacului ce începe și una din efectele mari ale unui lucru neînsemnat, mic — căci așa credea toată lumea că o să fie războiul Englezilor împotriva Burilor.

Ear' o apropiere între cele două neamuri, monarhiei noastre și neamului românesc desigur că numai prielnică îi poate fi. Pacea s'ar asigura astfel pentru vreme mai îndelungată, îndeosebi pentru-că o slăbire actuală a Engliterii ar facilita realizarea în Asia a multor planuri rusești și astfel nici din partea Rusiei pacea Europei n'ar fi amenințată. Că Rusia s'a și pus pe lucru, în privința aceasta, se confirmă chiar printr'o telegramă de ieri: ea protejează toate schimbările pe cari le face împărăteasa văduvă a Chinei, schimbări cu ascuțit contra Engliterii. Și cine știe, dacă și împăratul Cuang-Si al Chinei nu s'a sinucis (?) numai pentru ca să se poată face jocul Rusiei, destul de sireți să caute a profita de strimtoarea în care se află acum Englitera.

Cu un cuvânt, cel mai apropiat viitor poate să ne aducă multe surprinderi, așa că luptele Burilor, această epopă modernă, va rămâne în istorie alături cu evenimente cari au produs schimbări enorme în viața lumii întregi.

Renta școlilor de la Brașov și „Egyetértés.” Cu chipul cum s'ar fi rezolvat afacerea rentei pentru școlile centrale române de la Brașov se ocupă mult aproape toată presa maghiară. Astfel ziarul kossuthist „Egyetértés”, în numărul de Sâmbătă (27 I.). în prim-articol înregistrează afacerea și articolul și-l începe astfel:

„Va să zică, în adevăr s'a rezolvat cunoscuta afacere a subvenției gimnasiului valah din Brașov și încă așa fel, că din toată afacerea statul ungar a eșit bătut și batjocorit. Greșimentul acestei înfrângeri se potenează prin aceea, că numai capitularea lașă a guvernului unguresc a dat învingerea pe partea valahilor. Biserica Sfântului Nicolae, care susține gimnasiul din Brașov, de aci încolo nici n'o să mai primească în fiecare an subvenția dela guvernul României, ci capitalizată, într'o sumă deodată, va ajunge acest fond în posesiunea bisericii; ear natura acestui capital este întretesută cu cele mai evidente tendințe politice naționaliste...”

Continuând a combate felul de rezolvire a afacerii, articolul din „Egyetértés” ajunge la concluziunea, că guvernul unguresc a cedat aci presiunii din Viena și că Românii foarte adese-ori sunt ajutați și ocrotiți în cauzele lor din partea cercurilor normative din Viena, în contrast cu „interesele” statului ungar. Ear această împrejurare — zice numita kossuthistă — numai mări poate isvorul de cetezanță a „agitațiunii valache”.

Simptoamele descompunerii.

Așa le zice Bartha, în „Magyarország” nrul de Duminecă, unor aparițiuni eșite la iveală, în lunile de pe urmă, menite a tulbura somnul cel delicios al heghemonilor maghiarilor „cu ori-ce preț (minden áron). Eată cum însiră Bartha simptoamele neliniștitoare:

„Cei din Fiume bat pe om, dacă umblă în haina maghiară, ear pe vagoanele tramvaiului electric nu tolerează inscripție maghiară.

„Comanduirea marinei de rebel poruncește, că pe corăbiile de rebel se pot vinde numai vinuri dalmatine.

„În Sibiu e pedepsit oficerul de husari, fiind-că și dete, în teatrul nemțesc, expresie indignării la priveliștea unde e batjocorit Maghiarul.

„Furnisorul din Viena al unui comerciant din Cluj îl dăscălește pe acesta, preferind a renunța la câștigul ce-i isvorăște din legătura comercială, decât să primească scrisori maghiare dela comerciantul maghiar.

„Gimnasiului valah din Brașov România îi dă capital de 1 milion franci pentru spriginirea lui.

„Cetățeanul Ungariei e pedepsit, dacă la adunarea de controlă militară se anunță în limba legală oficială a țării.

„În Budapesta este bătut cu asistența poliției băiatul, care a cerut cu glas tare, ca în cutare ori cutare stabiliment de petrecere reprezentația să fie maghiară.

„În urma unui nou regulament despre examene, candidații la posturi de consulate n'au lipsă de a ști limba ungurească.

„În opera noastră spriginită din partea statului și a regelui se dau reprezentații ce vatemă simțul moral public.

„Poliția din Dresda a interzis reprezentarea piesei, care la noi s'a dat de 50—60 ori, cu teatrul întotdeauna înțesat de lume.

„Și așa mai departe... se oprește însuși Bartha.

„Toate aceste lucruri stau în legătură unele cu altele cât sunt simptoamele desc omputerii. Mo irla canalului s'a pus în mișcare”...

Este ceva în vorba lui Bartha. Numai că toate's firești: atât simptoamele cele frumoase, cât și cele urlete.

Războiul buro-englez.

Săptămâna de jale, așa i-se zice în presa engleză săptămânii ce s'a încheiat. Lumea trecută a sosit adică din Ladysmith știrea morții lui Mitchell, corespondentului lui „Standard”, Marți a sosit vestea despre moartea lui Stevens, corespondentul ziarului „Daily Mail”, un ziarist genial și apreciat de toți Englezii; el fusese cu lordul Kitchener în Sudan și a scris o carte despre această campanie. Sosi apoi știrea despre moartea lui Ferrard, corespondentul lui „Morning Post”, — și în fine desastrul de la Spions Kop, unde între alții a căzut mort și generalul Woodgate.

Semioficioasa „London Gazette” publică raportul generalului Buller despre înfrângerea de la Colenzo. În acest raport generalul se ocupă mult de cele 11 tunuri căzute în mâna Burilor, spunând următoarele: Înainte de luptă a ordonat colonelului Long (care d'atunci a fost rănit grav), ca să înainteze numai sub paza diviziei a șesea. Ia explicat scopul înaintării sale și i-a poruncit ca numai cu tunurile de marină să intre în acțiune. Long n'a urmat însă porunca, ci luând tunurile ușoare, a înaintat așa de tare, că a lăsat mult în urmă infanteria și tunurile grele de marină trase de boi, postându-se la 1200 metri distanță de o redută a Burilor. Urmarea a fost, că la retragere, și-a pierdut tunurile.

„Hamburger Nachrichten” primește din Pretoria o scrisoare, din care rezultă, că la 15 Dec. generalul Buller a fost bătut de generalul Joubert, ear nu de Burger, cum se credea.

„Daily Mail” deja înainte de catastrofa ce a pățit generalul Warren primise din tabăra lui Buller telegrama că: „generalul Buller are nevoie neapărată și urgentă de multe ojuoare. Chiar două corpuri de armată de i ar mai sosi, tot nu are destui soldați pentru a duce la îndeplinire ceea ce se așteaptă de la el.”

Știrile mai noi confirmă că — oștirea lui Warren a fost aproape întreagă distrusă. Sunt 800 morți și 1500 răniți. Artileria de asemeni e pierdută. A suferit enorm și cavaleria de sub comanda generalului Littleton.

Guvernul englez va cere alte 20 milioane sterline pentru a urma lupta.

Revista externă.

Impăratul Chinei asasinat. De câteva zile știri foarte sensaționale sosesc din Peking, capitala Chinei, despre sfârșitul tragic al tinerului împărat Kwang-Szu, care abia era de 26 ani. Sunt de două feluri aceste știri: Unele oficiale, spun că el înșiși s'ar fi sinucis, iar altele, că a fost asasinat. În urma unui complot la curtea împărătească.

Sigur până acum este, că înainte de moartea sa a fost constrâns să abdice la tron, și în locul lui — la dorința directă a împărătesei-regente — să vină prințul Fut-Sing.

Cea mai mare parte a presei este inclinată să dea crezământ știrilor, cari vesele asasinatului, precedat de o revoluție la palat. Va trece încă multă vreme, până când vor căi la iveală adevărul despre acest eveniment tainic, în urma căruia China va avea să treacă prin o crasă de tot gravă. Pentru ca să poată fi cel puțin în parte lămurită această ultimă întâmplare, trebuie să facem o revizuire în trecutul mai apropiat al imperiului. Când în vara anului 1861 Francezii și Englezii împreună au pornit primul atac împotriva Chinei și au alungat până în inima țării pe împăratul Hien-Fong, imediat după asta a luat puterea în mâinile sale o femeie arogantă, vându-lă împărăteasă de azi. De atunci această femeie aproape numai prin intrigi și prin revoluții de palat conduce în chipul cel mai absolutistic destinele uriașului imperiu. Ea e în vârstă de 65 de ani și cu toate acestea toți diplomații, cari au cutreerat Asia spun că dînsa e unicul bărbat al Chinei.

O mână străină și nevăzută la tot ce s'a întins să tulbure și de astă dată apa la curtea „imperului ceros” și aceasta se pare a fi numai a Rusiei, care mai ales are interes să facă vrajbă în uriașa și vechia împărăție chineză.

Telegramele sosite până în 27 i. c. din Shanghai spuneau următoarele:

Vedova împărătească a scos din post pe Jung-Lut, comandantul superior al armatei și pe o mulțime de alți oficiali înalți, fiind de credință, că aceștia nu se învoiesc la lovitura de stat plănuită de împărăteasa. Oficiul de externe cunghi-jamen, în care sunt principi și miniștri, a primit prin telegramă o petiție iscălită de peste 1200 comercianți chinezi, cari insistă pe lângă acest înalt oficiu: să caute a îndupleca pe împăratul ca să-și revoace decretul de abdicare la tron. Intre altele petiția acestora zice, că e foarte probabil să izbucnească în imperiu mari vrajbe, dacă împărăteasa văduvă continuă multă vreme a cărmui țara. La vestea despre abdicarea și moartea împăratului, — conducătorul partidului reformativ chinez Kang-Ju-Mei, a rămas deprimat de tot și a început să plângă ca un copil.

Avântul Germaniei. O știre de mare importanță s'osește din Germania. La 25 Ianuarie n. consiliul federal a votat așa numitul proiect de lege pentru sporirea flotei de război. Cheltuielile împreunate cu această sporire fac în total 1861 milioane

mărci. Din această colosală sumă 769 milioane se vor lua ca împrumut, iar restul se speră a-se acoperi din mijloacele curente.

Proiectul cere anume crearea unei a doua flote de război la fel cu aceea care există acum. Noua flotă va fi compusă, precum este aceea care există, din două escadre numărând opt corăbii de război, două grupe de exploratori și două flotile de torpilori. Cele două escadre compuse din corăbiile cele mai noue și cele mai puternice vor forma flota de război activă. Celelalte două vor forma flota de rezervă.

Expunerea motivelor arată necesitatea de a spori flota, dată fiind situația economică și politică; expune realizarea proiectului de la 1901 până la 1916 și exprimă speranța, că sporirea anuală a cheltuielilor, de 11 milioane, va pute fi acoperită prin augmentarea naturală a vehiculelor imperiului și cu ajutorul unor împrumuturi fără alte impozite.

„Deutsche Tages-Zeitung” din Berlin scriind despre relațiile anglo-germane cere, ca Germania să-și reia libertatea de acțiune, denunțând convenția secretă, ce o leagă de Anglia. „Această convenție — zice ziarul german — ne leagă de mâini și de picioare nu numai în Africa, ci ne imobilizează pretutindeni. Câtă vreme va exista această convenție nu poate fi vorba de o înțelegere ruso-germană. Trebuie deci, înainte de toate, să stăcăm această convenție. În ziua, când nu va mai fi nici o piedecă pentru o apropiere ruso-germană, Anglia va lua fără îndoială o atitudine mai puțin provocatoare, înlesnind o înțelegere între Germania și Rusia. La rîndul său Rusia, zădărnici, că succesul politicii sale în Asia ar depinde de neutralitatea noastră binevoitoare, nu ni-ar respinge alianța și nu ne-ar lăsa izolați în ziua când am avea de gând să ne părăsim neutralitatea”.

O carte de valoare.

Cetim în „Voința Națională”:

O lucrare în care se cuprind toate actele istoriei noastre contemporane începând de la revoluțiunea din 11 Februarie 1866 și până în anul 1876, a apărut zilele acestea.

Ea se datorește d-lui Dimitrie A. Sturza. Importanța acestei lucrări a fost apreciată de toată lumea, dovadă aprecierile pe cari le-au făcut asupra ei toate zărele noastre. Ori ce român va citi cu emoțiune descrierea dificultăților de tot felul pe cari le-a întâmpinat țara noastră pentru a ajunge la consolidarea Unității și la întinarea unei dinastii străine în persoana A. S. R. Principelui Carol de Hohenzollern. Un sentiment de vie recunoștință se va aprinde în sufletul lui pentru curajul și devotamentul ce din primul moment l'a arătat țării Acel care mai târziu a devenit primul Rege al României independente. Un asemenea sentiment de recunoștință va

avea pentru toată acea pleiadă de bărbați politici, cari au condus cu atâtă măiestrie și bărbăție destinele patriei noastre și le au îndrumat spre situația măreață și glorioasă de azi.

Opera d-lui Sturza merită toată atențiunea și toată lauda oricărui Român; ea este intitulată „Charles I-er Roi de Roumanie” este scrisă în limba franceză și destinată a pune pe străini în cunoștința luptelor eroice ce am susținut pe toate țărilor noastre pentru a ajunge la consolidarea statului nostru.

În cerând vor apăre și actele relative la perioada dintre 1876 și 1886.

Această parte va prezenta interesul descrierii războiului independent, proclamării regalității și organizării noastre pe terenul administrativ și economic.

Lucrarea este precedată de-o prefață foarte importantă, în care d. Dim A. Sturza face istoricul faptelor ce au precedat alegerea A. S. R. Principelui Carol.

NOUȚĂȚI

Arad, 29 Ianuarie 1900.

De la Curtea episcopescă. Eri a fost al treilea dîneu festiv la curtea episcopescă din Arad. P. S. Sa Episcopul Goldiș a avut ca oaspeți cu acest prilegiu, în afară de d-nul Făbiian, fișpanul, pe onorații maghiari Varjassy, Vászrhelyi, Nachtnébel, pe toți directorii școlilor secundare din Arad (Boros Vida, Nesvera, Szabó Iósef), pe reprezentanții confesiunilor (G. Telescu, M. Bocșan, Nits, Csécsi și Frinck), pe directorii ziarelor locale (Stauber, Tiszti, Russu Șirianu), ear dintre onorații români d-nii dr. N. Oncu, M. Văciu, dr. Aurel Demian, V. Mangra, Aug. Hamsea, dr. I. Suciu, G. Papp, judele Gălu și Sava Raicu.

Toastul întâiu l'a rostit P. S. Sa (românește) pentru M. Sa Monarchul. S'au rostit apoi numeroase toasturi din partea tuturor invitaților. O bună impresie a făcut indeosebi toastul d-lui Varjassy, veteranul, care și în românește a făcut apel la toți, ca pe temelul principiilor de egalitate, fraternitate și libertate să se lucreze pentru ca cele două neamuri, Maghiarii și Români, așiți unul la altul, pentru că sunt împrejumite numai de rase străine, să caute a se înțelege. În același sens a vorbit și d. Nachtnébel. Nu mai puțin efect au făcut vorbirile d-lui fișpan, Boros Vida, Tiszti și Szabó, ear cât despre vorbirile d-lui

Csécsi, preotul reformat, ele au fost cu adevărat admirabile. Au vorbit și fel toți, și Români și Unguri, aceluiași tuându-se că pe baza egalei îndreptățiți s'ar pute nivela neînțelegerile, și mai să fie un guvern, care să-și i această chemare.

Conferență. Un număr considerabil de fruntași români, membri ai congregațiilor și învitat ai conferinței în vederea adunării generale de azi a congregațiilor comitatului Arad. S'a discutat ce titidine să se ia în și dinți, s'au luat hotărârile privitoare la viitorul activitate și organizare. Totul a mers în niștit, demn și hotărârile s'au luat unanim.

Inbilen. Archiepiscopul și metropolitul Românilor greco-catolici din Transilvania, Ungaria, doctor Victor Mihalyci, își va sărbători la 14 Februarie a. c. jubileul de 25 de ani de când a fost hirotonisit ca episcop. Cu această ocaziune și-se pregătește o frumoasă sărbătoare.

Dr. I. Suciu, avocat la Arad, a fost numit referent onorabil la senatul episcopesc al consistoriului aradan.

Deputatul bucovinean Dr. George Popovici, — după cum scrie „Patria” — fiind cercetările sale la biblioteca Academiei Române din București și la arhiva statului în Bucaresti, a sosit Duminică seara la Cernăuți.

Cutremur de pământ. Azi noapte la orele 2 1/2 s'a simțit în Arad un cutremur de pământ destul de violent.

Dr. George Dima distinsul dirigent de coruri, va da în 2 Februarie n. întâiu concert, la Brașov, cu Reuniunea români de cântări, pe care o conduce din toamna trecută.

Eată aci și programul concertului ce se va da în sala Redutei de acolo, sub conducerea d-lui G. Dima: 1. „Quartet”, op. 73. Nr. 1 C-dur pentru 2 viole, violă și violoncello de I. Haydn. 2. „Fericit sunt cel gonit”, cor mixt de G. Dima. 3. „Recitativ și Arie” pentru tenor din Oratoriul „Creațiunea” de I. Haydn. 4. „Cântec de iubire” pentru cor mixt și acompaniament de piană a 4 m. de I. Brahms. 5. „Două cântecuri” pentru tenor cu acompaniament de piană: a) „Tu ești odihna”, de F. Schubert. b) „Mă întreb...” de G. Ștefanescu. 6. „Treți cântecuri vechi românești” pentru cor mixt de G. Dima: a) Scumpă dragă copilă. b) Așa mi-a fost urșita. c) Nu-i dreptate, nu-i! Prețurile de intrare sunt: Fautou: 2 coroane 50 bani; Parquet: 1. 2 coroane; Parquet II. 1 coroană 60 bani; Estradă: 1 coroană; Balcon: 3 coroane;

FOIȘA TRIBUNELI POPORULUI.*

Farmecul tinereții.

Traducere liberă după Ernesti de Sylvia Barcianu.

(Urmare.)

Trecuseră opt zile. Ana era singură, trântită într'un fotoliu, lângă fereastră, privia pierdută la fulgii de zăpadă, cum se isbiau sburdalnicii unui de alții, pentru a cădea apoi obosiți, fe la pământ, fe pe dunga zidului de sub fereastră ei. Deodată un câșpor blând de copilă se arătă în ușă, întrebând cu o voce melodioasă: „Frumoasă verișoară, nu este cumva Maria la tine în odaie?”

Erau orele trei după amiază și Lucia, tinăra verișoară a Anei, care în aste opt zile se familiarizase de minune cu toate ale casei, bătea nerăbdătoare din picior, căci părea afară din cale grăbită.

„Dar vino mai aproape, nebunică ce ești!”

„Nu e cu putință, cu toată buna voință!”

„Și pentru ce, dacă mi dai voce să te întreb?”

„Pentru simplul motiv, că sunt numai în fustă și în camison.”

„Dar bine, draga mea, pentru ce asta?”

Zicând acestea Ana se apropiă de ușă. „Adineaori erai în toaletă, s'acum ștăi cu părul despletit? Sau ești invitată undeva?”

„Nu, adeva da, sunt chemată la patinat.”

„De cine?”

„De doctorul nostru.”

„Așa! — Și cu foarfecile ce vrei să faci?”

„Să vezi, buna mea Ană, uite, eu aș vré să-mi tai părul după-aiel, ca să fie mai scurticel, știt așa rotund, numai puțin-tel.”

„Dar ai înebunit!”

„Ba nu, dar știu că ești cu mult mai interesantă așa cu părul scurt.”

„Și cine, ți-a băgat d'astea în cap?”

„Nimenia, zău nimenia. Dar mai când pe ghițășă patina una cu părul scurt, și doctorul s'a uitat lungă vreme după ea, și a zis că e interesantă.”

„Bravo! — Și minunatele tale plete vrei să le jertfești?”

„Crede-mă, Ană, că nu pot să le sufăr! Ele-ți dau un aer prea copilăresc, și în fine sunt fată mare acum.”

„Hm — cine e de părerea asta?”

„Doctorul!”

„Fleacuri! — Dă-mi foarfecile frumoase, și vezi de-ți împletește coadele ca de obicei. Deocamdată cea mai frumoasă podoabă a ta este tinerețea. Să-ți fie rușine a fi atât de vanitoasă!”

Lucia rămase înțelenită locului, și se uita pierdută în urma Anei, și n'o putea înțelege.

„Astfel nu mi-a vorbit încă nici odată!”

Se poate oare ca tinerețea să fie d'ajuns, fără alte garnise? Ce lucru ciudat! Și eu, care în vezi mi-se părea că n'am destule fuste și destule dantele! — Se așeză posomorită înaintea oglindei, și începu a-și potrivi părul. „Vezi, vezi! așa-dar” și Ana are toane! Pe când eu o credeam o perfecțiune.”

„Pecat, foarte pecat.” Se ridică, își puse pălăria și mănșile, și începu a căuta patinele. Ah, Doamne, Doamne, unde vor fi eară! Nici odată nu le găsesc. De ce nu pot fi și eu ordonată ca verișoara mea? Véd că e de neapărată trebuință ca să învăț și eu lucrul ăsta. Omul ordonat cruță mult timp, zicea mai alaltăeri doctorul Ană dreiu; și desigur așa trebuie să fie, căci el toate le știe! După-ce mai aruncă câteva

ochiade oglindei, ești și trecu în salonașul Anei.

„Spune, dragă verișoară, nu este așa, că tu nu mai ești supărată pe mine? Uite, numai ce neted mi-am împletit coadele; îți plac acum? — Dar' ce obosită imi pari și ce palidă ești! De ce nu vii și tu cu noi la ghițășă?”

„Eu — cu voi? — Crede-mă, dragușă mea, sunt deja cu mult prea bătrână!”

Cât amar respirau aceste câteva cuvinte!

„Eu și bătrână!” Lucia izbucni într'un hohot de ris, sărutând mâinile Anei. „O nu, încă lungă vreme n'ai să te gândești la bătrânețe.”

„Du-te acum, copilă mea, ca să nu te întârziți, căci doctorul s'ar pute supăra.”

„Da, da, ai dreptate, uite deci: încă o sărutare Ană!” Și într'un dulce suris i-se învâli fața, și din albastrul ochilor ei strălucia o lume întreagă de fericire.

Indată ce dispăru tinăra copilă, înțunec se răspândi peste toată odaia. Ana își plecă capul, adânc pe piept, par'că singurătatea ar fi apăsătoare cu greutatea ei. Spiritetele ce înconjurau acum pe frumoasa Ana, nu erau de bine voitoare, căci nici unul din „acei nevăzuți” nu întinse mână pentru a-i ridica fruntea și a-i reda senină.

Galeria: 1 coronă 20 bani. Inceputul la 8 oare seara.

Comitetul acestei Reuniuni va aranja și o serată musicală împreună cu dans. Aceasta încă va urma în scurt timp.

Direcțiunea băncii de asigurare „Transilvania” din Sibiu în ultima ședință a consiliului administrator a numit pe dl Emil Verzarin prim șef de secțiune, iar pe dl Ermil Borcea prim-comptabil, ambii funcționari în serviciul Centralei. Îi felicităm!

Români vrednici. Precum i-se scrie din Boz (protopresb. Mercurei) „Telegrafului Român”, a 2-a zi de Bobotează s'a sfârșit în școală tabloul cu Botezul D-lui nostru Iisus Christos și Sfântul Ioan Botezătorul, care e patronul școlii celei noue de acolo. Tabloul a fost desluit de harnicul comerciant din Boz, dl Ioan Sărbu și stimata sa soție, născuți în Seliște; dinși au avut totodată fericita idee, că au invitat poporul de ambe confesiunile la o masă comună în școală, apoi pe preoți și oamenii bisericești, cărora de ambe confesiunile în casele d-lor, care sunt vecine cu școala, și astfel s'a încins o petrecere veselă în o plăcută și frumoasă dragoste frățească între preoți și popor.

Invetătorii confesionali nu plătesc arunc comunal. Judecătoria administrativă a anunțat prin un decis al său, că invetătorii confesionali nu pot fi obligați a plăti dare comună. În timpul mai nou adecă unele comune au făcut asemenea aruncuri și pe invetătorii, susținând, că scutirea de dare comună privește numai pe invetătorii dela școlile de stat, iar nu și pe cei dela școlile comunale și confesionale. Astfel între alții au silit să plătească această dare pe un director școlar din Budapesta. Acesta s'a plâns la magistrat și la comisiunea administrativă comitatensă, care i-au respins cererea de-a fi scutit; dar numitul a recurs la judecătoria administrativă, care pe baza art. de lege XXIX din 1885 și XXII din 1886 a decis: că invetătorii populari — fără privire că sunt aplicați la școlile de stat, comunale, confesionale, ale reuniunilor, sau la școlile private — sunt scutiți de-a plăti aruncuri comunale.

„Chipuri și graiuri din Bucovina”. „Patria” din Cernăuți află, că o librărie berlineză va scoate în scurt timp colecția completă a scrierilor confratelui nostru bucovinean, a d-lui Dr. Em. Grigoroș, cunoscut sub titlul „Chipuri și graiuri din Bucovina”.

Demonstrațiunile polone. La 21 i. c. avea să se țină în casa națională rusească din Leov (Lemberg) un concert al corului vocal național rusec a Nadinei Slawianska. La începerea concertului cântăreții ruși au fost întâmpinați cu strigăte, fluierături și improzații cu ouă clocite din partea studenților poloni, care au protestat în contra

tatea. Un frig nervos li s'gudu trupul, și deși era binișor de cald în odaie, dinții începură a-i clănțăni în gură și degetele i-se încălețară, reci ca ghiata.

Se înnoptase cu totul. A pustiu lătra, din vreme în vreme, câte un biet câine flămând și înghetât, și pustiu și înflorător de gel era sufletul Anei.

Deodată, ca din senin, un rîs voios răsună în toată casa, și țingănitul patinelor se auzi în coridor. Ușa se deschise cu șgomot, iar Ana tresări, și i-se păru că o deșteaptă cineva dintr'un somn adânc, adânc de tot...

„Maică prea curată, aici e întunec ca în mormânt! Oare unde poate fi verișoara?”

Ana se ridică binișor, frecându-și ochii: Ertare, dragii mei, dar' întunecul veni așa fără de veste și eu dormitam așa de bine, în colțul canapelei! Indată însă va fi lumină.

Ea sună și Maria aduse lampa.

„Ți-am adus viorele, dragă Ană! O nief n'ai idee cât a fost azi de frumos. Adevărat că odată am căzut drept în nas, dar' a fost numai o clipă, căci cavalerul meu, ca fulgerul m'a ridicat, și fără pauză am luat-o înainte, în cercuri mari, artistice,

debutului cântăreților ruși tocmai în ziua când polonii serbează aniversarea insurecțiunii polone, și au început a cânta: „Polonia încă nu este pierdută”. În sala de concert s'a iscat o pâruială mare. Publicul a început a fugi din sala concertului. Studenții poloni au fost scoși afară din sală, urmând pâruiala pe stradă. Poliția și miliția au trebuit avizate. Până a sosit miliția Poloni au spart toate geamurile. Poliția a arestat 22 de studenți, care au fost condamnați la pedepse în bani.

Namire. Dl Romul Pop, fost vice-notar la tabla regească din Cluj, e numit subjude la judecătoria cercuală din Hida.

Căsătoria Archiducesei Stefania cu contele Lónyay Elemér, precum vestește „Neues Wiener Tageblatt”, totuși se va întâmpla în ciuda tuturor desmintirilor. Numita foaie susține, că în săptămâna aceasta Archiducesa se va cununa cu contele în Londra. Acum însă altă veste spune, că cununia s'a amânat până în luna Martie.

Mica principesă a României, botezată la 19 Ianuarie în castelul de la Frieden tein, a primit în botez numele de Maria, ca și mamă-sa.

Cu ce se face frumoasă Regina Italiei. Regina Margareta a Italiei, deși înaintată în vârstă, e încă tot frumoasă. Pielea feței ei e așa de trandafirie, că o poate pismul pentru ea ori-ce fetișcană de 16 ani. Un tânăr atașat dela ambasada franceză, și a luat într-o zi îndrăzneala a face un compliment Reginei, lăudându-i tinerețea feței, și Regina, fiind tare în voce bună, i-a răspuns zimbând tinerețului cam îndrăzneț: „Nu că aș vră să-ți fac și eu un compliment, dar îți spun drept, că eu nu am să mulțumesc tinerețea feței mele la altceva, decât la o alife (mijloc de păstrare a frumuseții) franceză. Ceea-ce ați dta vrednic de remarcat la mine, mi-a păstrat un butoiș mititel de cognac francez, foarte vechiu. Durere, e pe sfârșite, pentru-că în toată seara scade câte cu un păhărel cât un degetar...” Diplomatul francez răspunde: „Cuvintele Majestății Tale mă miră. În patria mea toate femeile sunt de credință că nimic nu strică mai tare pielea feței, decât dacă e frecată cu alcool...” „Ah, răspunde izbucnind în rîs regina, — d'apoi că zeu nici eu nu-mi stric bunul meu cognac vechiu, ungându-mi fața cu el, ci cel mult — gâtul...”

Societatea „Ioan Popasu” a tinerimei studioase de la Institutul teologic pedagogic din *Carmineș* va ține Mercurul, în 2 Februarie v., o ședință publică în sala mare a otelului „La pomul verde”. Programul ședinței cuprinde disertațiune, declamațiuni și coruri. După ședință va fi dans.

Expedițiunea rusă la polul de nord. Se vestește din St.-Petersburg că baronul Toll, cunoscutul explorator al Polului de

Nord, va pleca în lunie din un port norvegian pentru explorarea insulelor Siberia-Nouă și a pământului Sanikov. Stația I. va figura riului Lena unde va petrece iarna. În vara anului 1901 vor începe drumul către insulele Siberiei-Nouă. În acest timp vor face studii geografice și climatorice. Partea mică a expediției având o mulțime de câni, va pleca cu sănii în Martie 1901 să se atașeze lui Toll. Vaporul „Jeanette” lângă insulele din Siberia-Nouă s'a cufundat în 1881, cu această ocazie Nansen a dovedit că trebuie să fie mare deschisă care se întinde de la aceste insule până la Grönlanda orientală.

Toll tot pe acest fapt se bizue, ca astfel să pătrundă în regiunile de Nord.

Succi prins cu ocaua mică. Succi care a știut să-și câștige un renume prin posturile sale îndelungate, a pățit-o.

Continuând cu acest experiment al seu în Rio de Janeiro, unde anunțase că va postii 40 de zile, își începuse producțiunea sa.

Nu trecură de cât câteva zile și fu surprins de Drul Almeida cum se delecta cu pastile foarte nutritive de carne.

Prins deci cu ocaua mică, a crezut că e mai bine să întreprună producția sa și a luat-o la sănătoasă.

D'ale Americanilor. Un archimilionar american, anume Glidden, a publicat acum de curând concurs pentru perfecționarea sistemelor telefonice. El dă un milion de dolari premiu celui care va inventa un sistem de a pute telefona pe o distanță de două ori mai mare de cât maximul distanței obișnuite până acum. Ear' dacă se va găsi un inventator, care să împătrească distanța, va căpeta un alt milion de dolari. Glidden crede, că pentru a pute telefona o linie directă între New-York și San Francisco, ar fi de ajuns un fir de aramă în grosimea unei cozi de mătură.

ULTIME ȘTIRI

Adunarea generală a Congregațiunii Aradului.

29 Ianuarie.

Românii s'au prezentat în număr cum de mult nu au fost. Nainte d'a fi vre-un Ungur în sală, Românii aproape au umplut locurile dinspre ferestri. Sunt de față d-nii M. Veliciu, V. Mangra, Arcadie Căcinea, Dr. Ispravnic, Dr. Trăilescu, Bistreanu, Lazarescu, Pr. Givulescu, Boțoc, Russu Șirianu, Turic, Herbai, I. Franco, Vățian, Ūrsu, I. Moldovan, Tămășdan, M. Boșcan, Oprea Onuț, G. Bogdan, I.

lăsând curioșii cu gurile căscate în urma noastră. Ș'apoi aerul acela curat, scilicet argintie a crengilor și a tufelor de prin prejur, și toate, ah toate, erau dumnezeiești de frumoase, nespun de farmecătoare!”

„O descriere atât de vie nu-ți face puținică poftă de a veni cu noi, doamna mea?”

Andrei se apropiă încet de Ana, și luându-i mâna o privi adânc în ochi, dar' ochii ei erau îndreptați asupra tinerei fete, care cu sprinteneala unei căprioare își aruncă jachetă, muf și căciuliță, respirând prin toți porii numai mulțumire, numai fericire.

„De ce nu vrei să te plimbăm odată cu sania peste ghiță?” întrebă Lucia potrivindu-și pletele.

Ana nu răspunse îndată, căci mintea i era abătută. Vedea farmecul tinereții, și simțea bine, cât era de puternic. Deodată-i trecu, ca o săgeată prin creeri, idea de-a pune în cumpănă farmecul spiritului ei; și prin el era sigură de a întineca și tinerețea și frumusețea Luciei, și astfel să iasă învingătoare! Și totuși — nu, o nu, de trei ori nu. — Se scutură, par'că și-ar fi aruncat ceva supărăcios de pe umeri, și răspunse cu un suris, jumătate milă, jumătate ironie.

„Îți mulțumesc, draga mea, dar deocamdată nu simt trebuința unei astfel de plimbări; fi însă sigură, că îndată ce va sosi momentul, îți voi da știre!”

Andrei își ridică ochii, plin de surprindere. Vocea asta, tonul acesta li erau străine. — Și în sfârșit i-se părea o nedreptate, căci mica Lucia nu zicese nimic rău. În același timp mai văzu ceva, ce până aci nu observase: cercuiri mari, vinete, erau săpate pe sub frumosii ochi ai iubitei lui prietene, ș'atunci îl cupriase un simțământ de o duioasă milă, care alungă ori ce altul din sufletul lui.

„Sunt revoltat în contra mea, am fost din egoism de neiertat, lăsându-te atâta timp singură,” îi șopti el cu vocea lui blândă, care desmierda ca o dulce melodie. Impune-mi ori ce pedeapsă vei voi, numai nu mă alunga acum de aici!”

„Dar se înțelege că ai să rămâi cu noi! De ce te ai și duce așa de timpuriu? Mai cu seamă, că v'am pregătit o mică surprindere. E natural ca mica noastră Lucia să nu-și afe unica plăcere, în Chopin, Schumann, Grieg etc... așa dar am cumpărat un „joc” interesant, pentru trei persoane, în speranța că o să-i facă puțină bucurie.”

„Ano, Ano, asta n'am meritat-o! De ce ești așa de unică în felul tău, încât ori cine

Musca, Motorca, Stan, Givul-Curtici, Muscan, Dr. G. Popovici, P. Vancu, G. Pap, Dr. C Ardelean, Aug. Beleş, S. Răscu, G. Ciobriș, Tripon, Lupșa, (Dieci) Micloși, I. Ardelean, Popovici F. Varșand, Romul Ciorogariu, Gri-gore Mladin, etc.

La raportul vicișpanului ia cuvântul dl Vászárhegyi László, care se ocupă cu starea financiară a comitatului și arată îndeosebi administrația destrăbălată a comunelor, unde, ca la Pauliș, se aruncă 150% dare comună. Arată de altă lacunele și cauzele scăderilor ce se observă pe toate terenele vieții comitatului.

Dl vicișpan dă lămuriri.

Solyossy este de părere, că deoarece din raportul d-lui vicișpan se constată sfârșitul cercetărilor în cauza furăturilor lui Krivány, ministerul să fie rugat să plătească cheltuielile comisiei de scontrare.

Fișpanul spune că asta nu se poate.

Dl Russu Șirianu interpelează pe dl vicișpan în cauza alegerii de la Cinteiu. Arată păcătoșia întregă și cere dlui vicișpan să ia măsură contra fibriștelor care nu respectă legea, nu candidază pe cei cu drept, ci, ca la Cinteiu exclude pe cei buni pentru a candida protegiați de ai sei și — ca strohmani indivizi ca Zachariás, de ale cărui isprăvi știe comitatul înreg.

Vicișpanul răspunde că respectarea autonomiei comunale este și acum ceea-ce are în vedere și cere aceasta și subalternilor. În chestia de la Cinteiu nu știe să se fi făcut vre-o plânsoare.

Fibriștul Csukay reflectează și el. Zice că legea i-a dat drept să candideze trei. Pe Zachariás l'a candidat, ca astfel să meargă din Zarand, unde spiritele sunt agitate. Ear dacă în urmă Zachariás n'a primit alegerea, este pentru-că sătenii l'au rugat să stea la ei (hohote de risete ironice; vorbitorul se face roșu-vinăt).

(Ședința urmează)

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.
Red. respons: Ioan Russu Șirianu.

se simte mic lângă tine?”

Și adânc își plecă capul, și cu mult foc sărută mâna pe care Ana i-o întinse prietenește.

„Te rog să nu faci cas din lucrul acesta, dragă Lucio, căci eu îmi procur mică însami bucurie, căutând a vedea tot fețe vesele în giurul meu.”

Ea simți că fața i-se înroșise ca focul, căci plin de patimă, ca ș'odinioară, ochii lui Andrei erau țintiți asupra ei.

„Ce frumos, și ce nobil stăpânești, Ană!” zise el mișcat.

„De ce întotdeauna mă numești nobilă, amicul meu? Mi-se pare că n'am dat încă nici o dovadă până acum.”

„Numai fiind-că nu ți-s'a dat încă ocazia; sunt sigur însă, că dacă soartea ți-ar pune vre-odată o întrebare, dta n'ai rămâne datoare cu răspunsul!”

„Așa credeți voi?” întrebă ea încet și trăgănat, și ochii ei alunecară un moment peste cei doi tineri, care o priviau cu o sinceră admirațiune, fără a avea nici cel mai mic presimțământ de cele ce se petreceau în inima ei.

(Va urma)

